

Одобрено като учебно помагало - РД 09466 от 02.07.2002 г. на МОН

КОМПЛЕКТ МАТЕРИАЛИ ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА

Съдържанието на комплекта съответства на учебната програма

1 КЛАС

Модел на спортна кола

Торбичка за ароматни
треву

Класьор

Силует на къща

Звезден трансперант

Герданче

Украса за елхата

Великденска
кошничка

Коледна
картичка

Уред за измерване на разстояние
„Малечко-Палечко“

Знамена

Ботушче за коледни
лакомства

Покана за празника
на буквите

Книгоразделител

Седмична програма

Оригами

Техниката у дома-
символи за управление
и правила за работа

Плано-клетка
с папагал

Подреждане на
работното място и
правила за работа

Цветни очила

Ключодържател

Вятърна
въртележка

Проект за детска стая

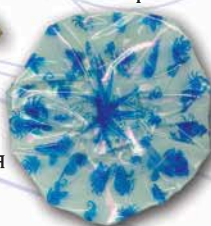

Мартеница

Пролетна
картичка

Шапка
за баня

РЪКОВОДСТВО ЗА УЧИТЕЛЯ

Издателство
ЕТ "Светла Анациева"
Варна, 2002 г.

Йорданка Стоянова Пейчева
Валентин Георгиев Ананиев

**КОМПЛЕКТ МАТЕРИАЛИ
ПО ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА
ЗА ПЪРВИ КЛАС**
РЪКОВОДСТВО ЗА УЧИТЕЛЯ
Учебно помагало

Издателство
ЕТ „Светла Ананиева“
Варна, 2002 г.

Рецензенти:

доц. д-р инж. Тамара Фьодоровна Фадеева - ШУ „Епископ Константин Преславски“,
преподавател в катедра „Експериментална физика и технологично обучение“
доц. инж. Любен Ангелов Колев - ЮЗУ „Неофит Рилски“ - гр. Благоевград,
преподавател по методика на обучението по труд и техника 1 - 8 клас
Димитричка Филипова Димитрова - VII СОУ „Найден Геров“ - гр. Варна,
преподавател 1 - 4 клас, специалист приложно изкуство

Одобрено като учебно помагало - РД 09-466/02.07.2002 г. на МОН

© ЕТ „Светла Ананиева“
© Йорданка Стоянова Пейчева
© Валентин Георгиев Ананиев
© Живко Иванов Рухов

КОМПЛЕКТ МАТЕРИАЛИ
ПО ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА
ЗА ПЪРВИ КЛАС
РЪКОВОДСТВО ЗА УЧИТЕЛЯ
Учебно помагало

Автори: гл. ас. Йорданка Стоянова Пейчева - ШУ „Епископ Константин Преславски“
инж. Валентин Георгиев Ананиев
Художник: Живко Иванов Рухов

Българска. 2002 г. Формат 70x100/16. Печ. коли 2.
Хартия-офсет 80г/м2. Осн. шрифт Карина.

Издателство ЕТ „Светла Ананиева“
9006 Варна, кв. „Евксиноград“ ул. 22, № 17а
тел.: 052/ 362 614, факс: 052/ 362 937
Печат „Ателие'89“, Варна
ISBN 964-90639-5-X

ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

страница месец-седмица

1. Моето работно място		
Подреждане на работното място и правила за работа	5	IX - 3
2. Хартията, без която не можем		
Оригами	6	IX - 4
3. Моята родина		
Знамена	7	X - 1
4. Седмична програма	9	X - 2
5. Жилището на хората		
Силует на къща	10	X - 3
6. Жилище з а домашния любимец		
Пано-клетка с папагал	11	X - 4
7. Моята детска стая		
Проект за детска стая	12	XI - 1
8. Техниката у дома		
Символи за управление и правила за работа	13	XI - 2
9. Да изработим от найлон		
Шапка за баня	14	XI - 3
10. Текстилът около нас		
Торбичка за ароматни треви	15	XI - 4
11. Работя с хартиени ленти		
Украза за елхата	16	XII - 1
12. Весела Коледа		
Коледна картичка	17	XII - 2
13. В очакване на празника		
Ботушче за коледни лакомства	18	XII - 3
14. Светлина и сенки		
Звезден транспарант	19	I - 3
15. Как се задвижват играчките		
Вятърна въртележка	20	I - 4
16. Изненада за татко		
Ключодържател	21	II - 1
17. Ползата от колелата		
Модел на спортна кола	22	II - 2
18. Мога да измервам		
Уред за измерване на разстояние „Малечко - Палечко“	23	II - 3
19. Честита Баба Марта		
Мартеница	24	II - 4
20. Подарък за мама		
Герданче	25	III - 1
21. Цветята носят радост и красота		
Пролетна картичка	26	III - 3
22. Нашата колекция		
Класьор	27	III - 4
23. Великден		
Великденска кошничка	28	IV - 2
24. Мога да чета и пиша		
Покана за празника на буквите	29	IV - 4
25. Книгите изискват грижи		
Книгоразделител и подвързване на книга	30	V - 1
26. Да се подготвим за ваканцията		
Цветни очила	31	V - 2
Приложение	32	
Литература	32	

СИМВОЛИ И ЗНАЦИ

ОБОБЩЕНИ ТЕМИ

Конструирание
и моделиране

Работа с
материали
и модули

Техника

Грижи за
цветя и билки

ДЕЙНОСТИ

Дискусия

Обяснение

Изработване

Задача

Работа в екип

Опити

Състезание

РАБОТНИ ОПЕРАЦИИ

Измерване

Очертаване

Рязане

Биговане

Фалцване

Прегъване

Промушване

Преплитане

Нанизване

Прикопчаване

Залепване

Връзване

Заковаване

Зашиване

Пробиване

Оцветяване

СТРЕЛКИ И ЛИНИИ

Посока на
прегъване

Прегъване
в обратна
посока

Спомагателно
прегъване
(прегъване и разгъване)

Обръщане

Линия на
изрязване

Изрязване
по вътрешен
контур

Линия на
прегъване

Линия на
обратно
прегъване

Повърхност
на залепване

Обобщена тема: **Техника**

Тема 1: **Моето работно място**

Практическа задача: Подреждане на работното място и правила за работа

Разпределение: м. IX - 3 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с принципа на организация на работното място, основни инструменти, материали и операции, използвани в I клас, правила за работа с инструментите, техника на безопасност.
- Развиващи: развиване на организационните умения, на уменията за осъществяване на контакт със съученици.
- Възпитателни: възпитаване на наблюдателност и съобразителност.

Материали и инструменти: картон с отпечатани изображения на основните инструменти и операции /корица на книжката за ученика/, молив /писалка/, картончета за означаване на операции, материали и инструменти за картинно-технологично планиране.

Опорни точки по съдържанието:

- Изясняване характера на предстоящата работа по учебния предмет, основни дейности, които учениците трябва да усвоят през годината. Подреждане на работното място, необходимост от планиране на практическата работа в часа.
- Мотивировка: подреденото работно място е условие за спорна и ползотворна работа. Планирането на предстоящата работа допринася за по-голяма сигурност в правилността на действията на ученика във всеки един етап от изработването на izdelieto, осигурява своевременното набавяне на необходимите материали и инструменти. Не трябва да се забравя осигуряването на съд за отпазъци!
- Запознаване с основните инструменти, материали и операции и техните символи, дадени в картоната от комплекта.
- Отбелязване с „x“ на неправилните действия с инструментите.
- Преценка от учителя за определянето на правилните действия с инструментите.
- Работа по групи /може и по двойки/ - представяне на всеки ученик по отношение на любими занимания и интереси. Този начин на запознаване може да продължи в друг час или в извънучебно време, ако им допада.
- Препоръки: Във връзка с формиране на уменията за технологично планиране у учениците, се препоръчва учителят да използва комплекта с картончета за означаване на операции, материали и инструменти. Те могат да се използват през I учебен срок, когато учениците още не знаят да четат, т.е. планирането на предстоящата практическа задача се осъществява с така нареченото картинно-технологично табло.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 2: Хартията, без която не можем

Изделие: Оригами

Разпределение: м IX - 4 седмица

Цели:

□ Образователни: запознаване с начините на получаване на хартията, свойства и приложение. Усвояване на нови знания за изкуството оригами. Формиране на умения за неколккратно прегъване по еталон и инструкция.

□ Развиващи: развиване на пространствените представи, на вниманието.

□ Възпитателни: възпитаване на пестеливост, на качествата точност и прецизност при изпълнение на операциите.

Материали и инструменти: листи от тетрадка, линийка, флумастри.

Опорни точки по съдържанието:

● Нови знания за получаване на хартията: от дървесина и чрез рециклиране на хартиени отпадъци. Опазване на горите. Какво да правим с отпадъците от хартията?

● Кратки сведения за изкуството оригами.

● Нагледни средства: модели от учителя.

● Мотивировка: изработването на хартиени фигури е интересно занимание за свободното време. Те могат да се използват за различни игри.

● Припомняне на основните видове линии и операциите, свързани с тях.

● Технологията за изработването на оригамите е свързана с последователно прегъване и фалцоване, като се следва системата от графични изображения. Учениците, които първи са завършили могат да оцветят.

● Изисквания към качеството на модела:

Прегъвай вярно и точно!

Фалцвай при всяко прегъване!

● Заклучителна част: при изработването на ракета може да се направи състезание по групи - най-прецизно изработените ракети летят най-далеч. При избор на друг модел се прави изложба; преценка от учителя.

Допълнителни сведения: Произход на хартията - получава се чрез смилане и преработка на дървесина и някои едногодишни растения, текстилни и хартиени отпадъци. По-важните свойства на хартията като белота, гъвкавост, жилавост и здравина определят нейното приложение - печатарска, рисувателна, амбалажна и др.

Оригами - „Ори“ означава сгъвам, „гами“ - хартия. В далечната островна страна Япония, много отдавна, живял един човек, който обичал да сгъва квадратни хартийки. Получавал различни форми, една от друга по-интересни. Веднъж при тези сгъвания книжният квадрат се превърнал в красива птица. Зарадвал се човекът и си казал: „А дали не мога да направя цвете?“. Опитал и успял. Един ден показал своите хартиени фигурки на познатите си. Те ги харесали много и веднага се опитали да направят нещо сами. Упражнението се оказало толкова занимателно, че все повече и повече хора вземали хартиени квадрати в ръце и някои успявали да направят шапка, други къщичка, маса, лодка, цветя и животни единствено чрез сгъване. По-късно започнали да използват хартийки с други форми - правоъгълник, триъгълник. Така това занимание се превърнало в изкуство и било наречено оригами. С оригами се пресъздават около 2000 образци от живата и неживата природа. Днес играта оригами е разпространена в много страни, сред които и България.

Фалцоване - означава прилагане, притискане на ръба, образуван при прегъване на хартия или картон с помощта на затворена ножица или линия.

Обобщена тема: Конструирани и моделирани

Тема 3: Моята родина

Изделие: Знамена

Разпределение м. X - 1 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване със символиката на българското знаме и знамето на Европейския съюз. Значение на националния флаг за държавата. Що е „Европейски съюз“? Усъвършенстване на уменията за работа с хартия.
- Развиващи: развиване на уменията за технологично планиране, развиване на точност и прецизност при изпълнение на технологичните операции.
- Възпитателни: възпитаване на национална гордост и самочувствие.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 2/, дървена пръчка, ножица, конец, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за символиката на цветовете и герба на българското знаме. Случаи, при които се издига и развява националният флаг. Места, на които, постоянно или временно, се поставят знамената. Кратко обяснение на същността и значението на съществуване на Европейския съюз. Символика на знамето.
- Нагледни средства: показване на модел от учителя.
- Мотивировка: Изработените знамена може да се използват за украса на класната стая при честване на тържества.
- Изясняване на оновни правила, стоящи в основата на уменията за изрязване:
 1. Изрязването става по плътната черна линия.
 2. Реже се плътно вдясно от линията, откъм страната на отпадняка. Внимава се да не остават бели полета.
 3. Гледа се към върха на ножицата.
 4. Ножицата не трябва да се затваря напълно.
- Техника на безопасност: да се внимава при работа с ножица! След приключване на работата да се сложи в калъф или кутия или просто на безопасно място от работещия и хората около него.
- Нови знания: съгласяване на елементи чрез лепене.

Основни правила:

 1. Лепилото се нанася върху елемента, който ще се лепи, равномерно и на тънък слой.
 2. Посоката на нанасяне е от средата към периферията на елемента.
 3. Ако върху слоя лепило са паднали малки части от хартия, косми от четка или други примеси, те трябва да се отстранят. Отстранява се и излишното лепило, защото дебело положеният слой не слепва добре, а може да деформира хартията.
 4. Ако лепилото е в туба без тампон се препоръчва четка за нанасянето му.
- Уточняване на основните части и начина им на свързване.

Съвместно технологично планиране:

 1. Изрязване
 2. Съединяване чрез лепене
- Припомняне на правилата за точно изрязване и правилно лепене.
- Изисквания към качеството:

Изрязвай точно!
Съедини правилно!
Лепи чисто! При необходимост почиствай с гъбичката!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица.
- Заключителна част: преценка от учениците; преценка от учителя по изискванията.

Допълнителни сведения:

Държавният герб е официална емблема на една страна. Централният лъв в българския герб означава сила, гордост, храброст. Червеният щит-любов, мъжество, смелост и

ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА

неустрашимост. Короната над него - власт и независимост. Кръстовете по короната и над нея - религиозна принадлежност. Дъбовите клонки - здраве и дълговечност, а жълдите по тях - плодородие. Девизът „Съединението прави силата“ Върху лентата, окантована с цветовете на националния трибагренник конкретизира герба и го прави наш и единствен.

Националното знаме е другият символ на държавата и възплащава миналото, настоящето и бъдещето, възплащава националните идеали.

Българското национално знаме е трицветно и се състои от бял, зелен и червен цвят, поставени хоризонтално.

Белият цвят означава чистота, невинност, благородство, непорочност и надежда. Зеленият цвят символизира надеждата, изобилието, свободата, радостта, връзката със знамената на борците за национално освобождение, плодородието на българската земя и привързаността ни към род и родина.

Червеният цвят изразява преди всичко любов, мъжество, смелост, безстрашие, както и пролятата кръв на борците за народна свобода.

Местата за постоянно издигане на националния флаг са сградите, където се осъществява дейността на Народното събрание, на Президентството, на министерства и други държавни учреждения, областните администрации, на органите на съдебната власт, на Българската национална телевизия и радио, кметства, на държавните и общински училища, пристанища, гари и др.

Националното знаме се издига временно над сградите, където се провеждат международни конференции, съвещания, спортни състезания.

Европейският съюз е създаден на 2.XI. 1993 год. Основна негова цел е обединяването на Европа и построяването на свят без граници, на сътрудничество, на общи идеи. Основното в обединяването на Европа е присъединяването на достатъчно силни обществени партньори. В момента в ЕС влизат 15 държави. България е заявила желание за членство в Съюза.

Знамето на ЕС е синьо и съдържа корона от 12 петолъчки. Синият цвят символизира идеята за свободен и без граници свят. Случайност е, че в един период от развитието на Европейската общност броят на звездите на знамето съвпада с броя на страните-членки на Съюза. Кръгът от звезди символизира идеята за обединение.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 4: Седмична програма

Изделие: Седмична програма

Разпределение: м. X - 2 седмица

Цели:

□ Образователни: разширяване знанията за хартията- картон и неговите свойства. Формиране на умения за технологично и организационно планиране. Запознаване с правилата за правилно сглобяване на елементи с лепило, усъвършенстване на уменията за рязане по права линия; формиране умение за биговане и прегъване.

□ Развиващи: развиване на моториката на ръката.

□ Възпитателни: възпитаване на естетически вкус, съсредоточеност, точност и прецизност при подреждане и апликиране на елементи.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 1/ , хартия с отпечатани контури /Приложение № 6/, ножица, линейка, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за картона и свойствата му.
- Мотивировка: изясняване на необходимостта от планиране на заетостта на всеки за определен период от време в организационен план. Основни начини за планиране дейността от родители, учители и ученици.

- Показване на изработен модел от учителя.

- Анализ на конструкцията: уточняване на основните части и начина на свързване.

- Обосноваване избора на материал за изработване на програмата с прост опит за сравняване на коравината на картон и тънка хартия чрез натежаване с различни предмети /писалка, линейка и др./ на листи, поставени между две опори /напр. между две купчинки с книги/.

- Изясняване на операциите биговане и прегъване. Демонстрация от учителя.

- Съвместно технологично планиране чрез използване на елементите със съответните символи.

Технологичният алгоритъм включва:

1. Изрязване

2. Лепене

- Техника на безопасност, припомняне на начина на подаване на ножица и къде се поставя след приключване на работата с нея.

- Изисквания към качеството на изделието:

Изрязвай правилно!

Подреждай точно елементите!

Лепи чисто!

- Заключителна част: готовите програми се подреждат на видно място и учениците оценяват работата си на базата на изискванията, поставени преди самостоятелната работа; преценка от учителя.

Допълнителни сведения: Картон - това е хартия с по-голяма дебелина. Картонът е по-твърд и по-корав от хартията. Използва се за изработване на различни твърди опаковки и изделия, отличаващи се с по-голяма устойчивост от хартиените.

Биговане - операция, предхожваща прегъването на картон. Биговането е такова въздействие върху повърхността на материала, най-често по права линия, при което се оформя „бразда“, по която лесно се прегъва. Колкото е по-дебел материалът, толкова браздата трябва да бъде по-дълбока. Бигова се по прекъснатата линия с помощта на линейка и ножица /пластмасово ножче/. Браздата се оформя с обратната страна на острието на режещите инструменти.

Обобщена тема: Конструирани и моделирани

Тема 5:

..... Силует на къща

Разпределение: м.Х -3 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с основни видове жилища за хора.
- Развиващи: развиване на уменията за сравняване и анализ на обекти; развиване на пространствените представи; развиване на уменията за художествено декориране.
- Възпитателни: възпитаване на точност и прецизност при изпълнение на практическа задача.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 3/, ножица, линейка, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Междупредметни връзки с роден край.
- Запознаването с видовете жилища на хора може да се осъществи, следвайки основните етапи в историята на развитието на жилищното строителство, или да се разгледат видовете жилищни сгради, съществуващи в нашето съвремие.
- Показ на готовия макет от учителя.
- Мотивировка: Макетът може да се използва за игрите в детския кът, възможно е да се „построи“ селище от всички къщи за колективна игра.
- Анализ на конструкцията: основни елементи и начини на свързване.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Бигване
 3. Прегъване
 4. Лепене
- Изисквания към качеството на изделието:
Изрязвай, бигвай и прегъвай точно!
Лепи чисто!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица!
Заклучителна част: организира се изложба и се прави преценка първо от учениците, а след това от учителя.

Допълнителни сведения: Кратка история на жилището:

Първото човешко жилище наподобява гнездо, направено върху дървото от преплетени клони и трева, високо над земята. По-късно човекът открил, че в пещерите може да се скрие по-добре от зверовете, от съжда, да запали огън и той ги предпочел за свое жилище.

Следващото човешко жилище било землянката, издълбана в земя, която постепенно се уголемявала, стените се облицовали с камъни или клони, поставяли се подпори за постигане на по-голяма стабилност. Покривът се правел от кръстосани клони, посипани с пръст и листа.

По-добра защита от зверовете и наводненията давали наколните жилища, но строителството им изисквало нови умения. Дървесината била основен материал.

По време на робовладелското общество в Египет започнали да се изграждат селища: колиби от глина и дървен материал. Започнали да се правят и използват първите тухли.

По-късно, по време на Римската империя, започнали да се строят многоетажни жилищни сгради.

Жилището в Средновековието се отличава с използването на камък като строителен материал.

През Възраждането жилищата се строели с голяма фантазия, с интересни форми, корнизи, украси. Дворовете с алеи, фонтани, статуи придавали особена внушителност. Такива къщи у нас са запазени в Арбанаси, Жеравна, Пловдив, В. Търново, Банско и др.

Съвременни жилища са къщите и блоковете, строени с тухли, панели, плочи. Използването на все по-нови материали води до тяхното по-бързо строителство, до по-голямата им стабилност и по-добра топло- и шумоизолация.

Обобщена тема: Конструирание и моделиране

Тема б: Жилище за домашния любимец

Изделие: Пано-клетка с папагал

Разпределение: м. X - 4 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с особеностите в конструкцията на жилищата на домашните любимци, съобразени със спецификата на физиологията и поведението им. Формиране на умения за пробиване, преплитане на конец и завързване.
- Развиващи: развиване на техническото мислене, развиване на моториката на ръката.
- Възпитателни: Възпитаване на любов и грижовност към животните. Възпитаване на точност и прецизност при изпълнение на практическата задача.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 23/, шнур или конец, ножица, лепило, четка, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Разглеждане на проблема за отношението на хората към животните.
- Междупредметни връзки: с роден край - за определяне на принадлежността на разглежданите представители на животинския свят към съответните изучени групи /бозайници, птици, влечуги, риби и насекоми/.
- Обосновава се необходимостта от системни грижи за домашните любимци.
- Допълване, обобщаване и систематизиране на знанията за жилищата на домашните любимци - куче, котка, папагал, хамстер, рибки и др. Свързване на особеностите в конструкцията им с анатомията, физиологията и поведението на техните обитатели.
- Показ на готов модел от учителя.
- Мотивировка: паното може да се използва в детската стая за украса или като допълнение в интериора в детския кът.
- Технически алгоритъм:
 1. Определяне дължината на парчетата конец чрез наслагване върху изображението
 2. Нарязване на конците
 3. Залепване на конците
- Обясняване на техниката за определяне дължината на конците чрез наслагване върху изображението.
- Обясняване на техниката за залепване на конците - лепилото се нанася по контура на изображението, а не върху конца.
- Техника на безопасност: внимание при работа с режещи инструменти - да не се насочват срещу учениците, да се внимава да не се нарани чина!
- Изисквания към качеството на изделието:
 - Изрязвай точно!
 - Лепи чисто!
- Заключителна част: изложба на готовите пана, игра „Магазин“; преценка от учителя по изискванията.

Обобщена тема: Конструирание и моделиране

Тема 7: Моята детска стая

Практическа задача: Проект за детска стая

Разпределение: м.ХІ -1 седмица

Цели:

- Образователни: формиране на умение за проектиране чрез комбиниране на готови елементи. Запознаване с основни ергономични изисквания за обзавеждане на детска стая.
- Развиващи: развиване на пространственото мислене и въображение.
- Възпитателни: Възпитаване на естетически вкус, на наблюдателност и съобразителност.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 5/, хартия с отпечатани контури /Приложение № 7/, ножица, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания: Що е интериор? Необходимост от проектиране. Основни изисквания при обзавеждането на детска стая: да бъде в свежи тонове, да има достатъчно светлина, особено важно е това изискване за работното място на ученика, ако има домашни любимци, техните жилища се поставят по-далеч от местата за работа и спане и т.н.
- Междупредметни връзки с роден край: за ролята и отговорността на всеки член от семейството за поддръжването на жилището, за поддържането на ред и чистота в него.
- Мотивировка: В този урок учениците ще бъдат проектантите - ще използват знанията си и ще приложат своите идеи за поддръжане и цветово оформление на детска стая. Някои от техните идеи може да се обсъдят с родителите и да се промени съществуващата поддръжка в детския им кът или стая.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване.
 2. Поддръжане на елементите върху картон
 3. Лепене
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Лепи чисто!
 - Поддръжай правилно елементите!
- Техника на безопасност: спазване на правилата за рязане с ножица!
- Заключителна част: обсъждане на идеите за обзавеждане, отчитане на оригинални решения и грешки; преценка от учителя.

Обобщена тема: **Техника**

Тема 8: **Техниката у дома**

Практическа задача: Символи за управление и правила за работа

Разпределение: м. XI -2 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с основните правила за безопасна работа и управление на битовата техника - готварска фурна, ютия, радиокасетофон, телевизор, телефон.
- Развиващи: развиване на техническото и технологично мислене.
- Възпитателни: възпитаване на съсредоточеност и съобразителност.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 8/, картон с отпечатани контури /Приложение № 12 /, ножица, лепило, гъба, молив/писалка/.

Опорни точки по съдържанието:

- Техниката в помощ на човека.
- Мотивировка: необходимост от познания за нейното използване.
- Нови знания: запознаване с основните символи, използвани при битовата техника.
 - Посока на въртене на превключвателя, означения;
 - Символи за означаване на работещата част на фурната;
 - Символи за определени работни положения на ютията, касетофона, телевизора, телефона.
- Технологичен ред за изпълнение на практическата задача:
 1. Изрязване на символите
 2. Подреждане върху работния лист
 3. Лепене
 4. Заграскване на неправилните действия с уредите
- Изисквания:
 - Поставяй вярно символите!
 - Определяй вярно правилните и неправилните действия с уредите!
- Сравняване на резултатите и откриване на грешките.
- Запознаване с начина на използване на радиокасетофон.
 - Демонстрация на основните действия от учителя: поставяне на батерии, пускане, спиране, превъртане, правене на записи и прослушване.
 - Поставяне на конкретни задачи на учениците.
- Извеждане на общи правила за работа и техника на безопасност при ползването на битовата техника.

Забележка: За успешно реализиране на принципа за нагледност при показване на всеки символ се препоръчва учителят да използва рисунки или снимки в по-голям размер от тези, дадени в комплекта.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 9: Да изработим от найлон

Изделие: Шапка за баня

Разпределение: м. XI - 3 седмица

Цели:

- Образователни: кратки сведения за найлона, свойства и приложение. Формиране на умения за обработване на найлон - изрязване по крива линия и пробиване. Усъвършенстване на уменията за промушване.
- Развиващи: развиване на пространствените представи, самостоятелност при изпълнение на трудова задача.
- Възпитателни: възпитаване на качествата: съобразителност, практичност, усет за съразмерност, самокритичност.

Материали и инструменти: найлон с отпечатани контури, ластик, ножица, перфоратор, безопасна игла.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за найлона: свойства - еластичност, водонепропускливост, гъвкавост.
- Показ на модела, изработен от учителя.
- Мотивировка: изработва се изделие с добър естетичен вид, полезно за бита.
- Обосноваване избора на материал за изработване на изделието - основно предимство - водонепропускливост. Добрият му естетически вид се постига от възможността на материала лесно да се оцветява.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Пробиване
 3. Промушване
 4. Завързване
- Обяснение и демонстрация от учителя на изрязването по окръжност: листовия материал се държи с лявата ръка и се завърта към ножицата, която е в дясната ръка / за работещите с дясна ръка/.
- Обяснение и демонстрация от учителя на техниката на промушване на ластик с помощта на безопасна игла.
- Обяснение и демонстрация от учителя на начина за връзване на двата края на ластика.
- Техника на безопасност: повишено внимание при работата с ножица, тъй като при рязане на найлон ножицата лесно се хлъзга и се овладява по-трудно, отколкото при хартия.
- Изисквания към качеството на изделието:
 - Изрязвай точно по очертанията!
 - Внимателно пробий /или изрежи/ отворите!
 - Правилно промушвай ластика /като бод тропоска/!
 - Завържи здраво!
- Заключителна част: самооценка на учениците на базата на изискванията; преценка от учителя.

Допълнителни сведения: Найлон - по-разпространено наименование на полиетилен и други изкуствени материали - пластмаси. Получават се във вид на влакна и тънки листи/фолия/. Влакната се използват за направа на тъкани за бита и техниката, а фолиото - за опаковки, оранжерии и др.

Забележка: Допълнителните сведения /особено свойствата/ може да се дават в тази и в следващата тема, като се направи връзка между предназначението на изделието и необходимите свойства на материала.

Някои от свойствата могат да бъдат определени самостоятелно от учениците, като им се предостави възможност за сравнение с други познати материали с листовата форма - хартия, картон, плат.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 10: Текстилт около нас

Изделие: Торбичка за аромати

Разпределение: м. XI - 4 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с естествените текстилни материали и произхода им, усвояване на бод тропоска.
- Развиващи: развиване на пространственото мислене, усъвършенстване на сръчността.
- Възпитателни: възпитаване на естетически Вкус, практичност, трудолюбие.

Материали и инструменти: плат, шнур /или конец/, ножица, игла, ароматни треви/или памук и парфюм, одеколон/.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за видовете естествени тъкани и техният произход.
- Нагледни средства: изработени модели от учителя.
- Мотивировка: изработване на необходимо за дома изделие, което може да замести ароматизатора, купен от магазина, нафталина или ореховите листа в гардероба, които са по-непрактични в сравнение с торбичката, пълна с лавандула например.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Прегъване на плата
 2. Зашиване
 3. Обръщане
 4. Пълнене
 5. Връзване
- Обяснение и демонстрация от учителя на начините вдяване на конец в игла и направата на възел на края на конца.
- Демонстрация на бод тропоска от учителя.
- Изисквания:
 - Прегъвай и изрязвай точно!
 - Спазвай равни разстояния между боговете!
 - Ший на равно разстояние от краищата на плата!
 - Стягай равномерно конца!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица и игла!
- Заключителна част: преценка от учениците - изложба-базар; преценка от учителя на базата на изискванията.

Забележка: Препоръчват се тренировъчни упражнения на учениците за овладяване на бод тропоска.

Допълнителни сведения: Естествените текстилни материали се получават от суровини с растителен и животински произход. Основните растения, които се използват за направа на текстил са: коноп, лен, памук, а вълната и пашкулите на копринената пеперуда са животински суровини. От влакната чрез предене се получава прежда, която се използва за тъкане, плетене и шиене на грехи, завивки и много други изделия за бита и техниката.

Обобщена тема: Конструирание и моделиране

Тема 11: Работа с хартиени ленти

Изделие: Украса за елхата

Разпределение: м. XII - 1 седмица

Цели:

- Образователни: овладяване на технологии за получаване на обемни форми от хартиени ленти; усъвършенстване уменията за работа с хартия.
- Развиващи: развиване на пространственото мислене.
- Възпитателни: Възпитаване на уважение към народните традиции; Възпитаване на естетически вкус, трудолюбие.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 9/, ножица, игла, конец, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Актуализиране и допълване на знанията: Възможности за коледна украса на дома и класната стая.
- Мотивировка: да помогнем на нашите близки в създаването на празнична атмосфера на коледните празници. Вместо да купуваме нови украшения и гирлянди, можем сами да изработим такива.
- Нагледни средства: украшения и гирлянди, изработени от цветни хартиени ленти от учителя.
- Анализ на конструкцията.
- Технология за изработване на украшенията:
 1. Изрязване на лентите
 2. Лепене
 3. Пробиване
 4. Връзване с конец
- Технология за изработване на гирляндите:
 1. Изрязване на лентата
 2. Прегъване
 3. Рязане
 4. Съединяване
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Лепи чисто!
- Техника на безопасност: Внимание при работа с ножица и игла!
- Заключителна част: преценка от художествен съвет; преценка от учителя.

Допълнителни идеи: Изработените украшения и гирлянди може да послужат за украса на класната стая или на елхата в училището, ако има такава.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 12: Весела Колега

Изделие: Коледна картичка

Разпределение: м. XII -2 седмица

Цели:

- Образователни: усъвършенстване на уменията за работа с хартия и картон, формиране на умения за композиране на елементи в една равнина; формиране на умения за работа.
- Развиващи: развиване на сръчността, провокиране на въображението.
- Възпитателни: Възпитаване на уважение към българските традиции, към приятели и близки, формиране на естетически вкус.

Материали и инструменти: цветна хартия /Приложение № 10/, картон с отпечатана основа за картичка и шаблони/Приложение № 11/, ножица, молив, лепило, гъба, писалка.

Опорни точки по съдържанието:

- Коледните подаръци и изненади. Как можем да зарадваме свой приятел?
- Мотивировка - за коледното тържество на класа всеки може да приготви изненада за свой приятел като изработи картичка и му напише пожелание. За да бъдат оригинални и неповторими картичките, може да се използват различни комбинации от приложените шаблони или да се добавят нови елементи чрез изработване на нови шаблони.
- Нагледни средства: изработени от учителя картички в различни варианти.
- Анализ на конструкцията - елементи, цветово изграждане, възможности за включване на други елементи в композицията.
- Технологичен алгоритъм: Възможни са два подхода.
 1. Елементите на картичката да се подберат сред предложените в картоната, да се изрежат, оцветят и апликират върху основата.
 2. Фигурите в картоната да се изрежат и ползват като шаблони за очертаване върху цветна хартия. Апликират се елементите от цветна хартия. В този случай шаблоните могат да се използват неколккратно - за изработване и на други картички. И в двата случая могат да се добавят нови елементи, нарисувани от ученика. Възможно е дорисуване с флумастри или моливи. Картичката се нагписва.
- Демонстрация от учителя на операцията очертаване с помощта на шаблон.
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Подбери подходящи цветове и форми!
 - Лепи чисто!
 - Прояви оригиналност!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица!

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 13: В очакване на празника

Изделие: Ботушче за коледни лакомства

Разпределение: м. XII - 3 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с коледните традиции у нас и в други страни и реквизита, който можем да подготвим за празника; формиране на умения за обшивен бод.
- Развиващи: развиване на техническото мислене, усъвършенстване моториката на ръката.
- Възпитателни: Възпитаване на уважение към народните традиции и обичаи, Възпитаване точност и прецизност.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 13/, плат, конец, игла, ножица, креда/тебешир/, флумастри, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за коледната традиция, свързана с очакването на подарък в коледното ботушче.
 - Мотивировка: предлага се този час учениците да изработват таква ботушче. Вечерта преди Коледа да го сложат до елхата, до вратата или до камината и на следващата сутрин да проверят дали Дядо Коледа ще ги изненада за празника.
 - Нагледни средства: изработен модел от учителя.
 - Анализ на конструкцията: основни части и начини на свързване.
 - Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване на кройката /шаблона/
 2. Очертаване на кройката върху плата
 3. Изрязване частите на ботушчето
 4. Зашиване
 5. Изрязване на снежния човек
 6. Апликиране на снежния човек върху ботушчето
 - Показване на обшивен бод от учителя. Препоръчват се тренировъчни упражнения за учениците за овладяване на новия бод.
 - Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Прави еднакви по големина богове!
 - Спазвай равни разстояния между тях!
 - Стягай равномерно конца!
 - Техника на безопасност: внимание при работа с ножица и игла!
 - Заключителна част: изложба и избор на най-добре изработено изделие; преценка от учениците.
- Допълнителни сведения:** В много страни децата оставят чорапи или обувки до камината или до вратата, за да може Дядо Коледа да им остави подарък. Обичаят е свързан с легендата за три бедни сирачета, в чиито чорапи Дядо Коледа пуснал през комина три златни монети. В много страни се изработват ботушчета и се закачат на видно място вкъщи и сутринта на Коледа децата проверяват има ли там изненада за тях.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 14: Светлина и сенки

Изделие: Звезден транспарант

Разпределение: м. I -3 седмица

Цели:

- Образователни: усъвършенстване на уменията за свободно очертаване, усъвършенстване на уменията за работа с найлон - изрязване по начупена линия, лепене.
- Развиващи: развиване на сръчност, на уменията за комбиниране на елементи.
- Възпитателни: Възпитаване на съобразителност, естетически Вкус.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 14/, найлоново фолио с жълт и син цвят, флумастер, ножица, лепило, гъба, шило/кабър/, гума, кламер/или конец/.

Опорни точки по съдържанието:

- Актуализиране на знанията за свойствата на найлона /прозрачност/, особености при рязането му.
- Нагледни средства - показва се модел, изработен от учителя.
- Мотивировка - изделието може да се използва за допълване на интериора в кукления кът, за украса /като пано/, за постигане на ефекти по време на куклен театър, като се осветява с ел. фенерче и др.
- Анализ на конструкцията: използвани елементи и начин на свързване.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване и прегъване на хартиените ленти
 2. Залепване на лентите към краищата на синия найлон
 3. Свободно очертаване на звезди и др. върху жълтия найлон
 4. Изрязване
 5. Лепене
 6. Пробиване на отвор /за конец или кламер/
- Обясняване на техниката за пробиване на отвори /припомняне на правилния и безопасен начин за пробиване на отвор с помощта на шило или кабър с подлагане на гума/.
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Лепи чисто!
 - Сглоби правилно!
- Техника на безопасност: да се внимава при работа с режещи и пробивни инструменти!
- Заключителна част: изложба-базар; преценка от учениците.

Обобщена тема: **Техника**

Тема 15: **Как се загвижват играчките**

Изделие: Вятърна Въртележка

Разпределение: м. I - 4 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с начините на загвижване на играчки и модели; основни видове свързване на елементи от хартия; усъвършенстване на уменията за работа с хартия.
- Развиващи: развиване на техническото мислене; на пространствените представи.
- Възпитателни: Възпитаване на качествата точност, прецизност и наблюдателност.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 15/, дървена летвичка, ножица, лепило, гъба, кабърче.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания: запознаване с различни начини на загвижване и управление на играчки и модели - чрез силата на вятъра, с помощта на батерии, чрез навиване на пружина, с ластик, чрез завъртане, бутане и др. Принцип на работа на вятърните мелници.
- Междупредметни връзки: с роген край /за движението на въздуха/.
- Мотивировка: да изработим движеща се играчка, при която се използва силата на вятъра.
- Нагледни средства: модел, изработен от учителя, рисунки или снимки на древни и съвременни вятърни мелници.
- Анализ на конструкцията: основни елементи, учениците сами откриват местата, където да се използва подвижно и неподвижно свързване и обясняват принципа на действие на въртележката.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Прегъване
 3. Лепене
 4. Свързване на двете части на модела с помощта на кабърче
- Изисквания:
 - Изрежи точно!
 - Сглоби правилно!
- Заключителна част: учениците оценяват не само външния вид на изделието, но се изпробва също дали се върти добре; преценка от учителя.

Допълнителни сведения: Първите вятърни мелници били построени в Сирия през VII век. Те представлявали рамка с вертикална ос на въртене, върху която били опънати вертикални платна, наредени едно за друго срещу вятъра.

В Европа вятърни мелници се появили през XII век. Конструкцията им се различавала от тази на сирийските. Крилата им били подредени в кръг около хоризонтална ос и наклонени под ъгъл срещу вятъра.

В началото вятърните мелници се използвали за мелене на зърно, а днес, освен за това и за произвеждане на електричество.

Обобщена тема: Конструирание и моделиране

Тема 16: Изненада за татко

Изделие: Ключодържател

Разпределение: м. II - 1 седмица

Цели:

- Образователни: формиране на умения за доконструирание на изделие, усъвършенстване на уменията за обшивен бод, запознаване с нов начин на подвижно свързване на елементи.
- Развиващи: развиване на умения за технологично планиране.
- Възпитателни: възпитаване на любов и уважение към членовете на семейството, самочувствие от саморъчно подготвената изненада, трудолюбие.

Материали и инструменти: изкуствен велур, халка, ножица, игла, конец, флумастер /писалка/.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания за същността на празника на таткото.
- Показване модел от учителя.
- Мотивировка: да изненадаме татко с едно полезно изделие, изработено от самите нас.
- Припомняне на обшивен бод.
- Технологичен алгоритъм - планира се съвместно между учител и ученици.
 1. Прегъване на материала, така че опаковата страна да остане отвън
 2. Очертаване на халка и придаване на желана форма на ключодържателя чрез дорисуване
 3. Рязане
 4. Поставяне на халката
 5. Зашиване
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Изпълнявай равномерно обшивния бод!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица и игла.
- Заключителна част: художествен съвет оценява работата на съучениците си на базата на изискванията; преценка от учителя.

Допълнителни идеи: Защо да не направим „Ден на бащата“? Ден, в който децата да засвидетелстват обичта и уважението си към своите бащи, да им покажат, че имат нужда минутка повече да бъдат заедно, че ежедневно се нуждаят от тяхното мнение и съпричастност към безбройните си проблеми.

Авторитетът на бащата в семейството е безспорен, но той по-често от майките „няма време“ за децата. Ето защо можем да привлечем вниманието му като подготвим малък празник за него в клас или в семейството. Защо да не опитаме?

Обобщена тема: **Техника**

Тема 17: **Ползата от колелата**

Изделие: Модел на спортна кола

Разпределение: м. II - 2 седмица

Цели:

- Образователни: формиране на понятия за колела и оси; даване на знания за приложението на колелата в техниката и бита на човека.
- Развиващи: развиване на техническото мислене, развиване на уменията за естетическо оформяне на изделието.
- Възпитателни: Възпитаване на наблюдателност и съобразителност.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 16/, оси, ножица, линейка, шило/кабър/, гума, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Актуализиране и допълване на знанията за приложенията на колелата: в битовата техника, мебелите, превозните средства и др. Направа на обобщения и извод.
- Нагледни средства: снимки, рисунки на различни предмети с колела /може да се използват играчки, модел на спортна кола, изработен от учителя.
- Мотивировка: изработения модел на кола може да се използва в игрите. Например ние в края на часа ще проведем състезание с колите, изработени от вас и ще излъчим победител.
- Анализ на конструкцията: обща форма на колата, основни елементи, начин на свързване.
- Изясняване на принципа на подвижното свързване на колелата - с помощта на оси. Еднакво бързо ли се въртят големите и малките колела?
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Пробиване на отвори
 3. Биговане
 4. Прегъване
 5. Лепене
 6. Закопчаване
- Изисквания:
 - Залепи правилно!
- Техника на безопасност: спазване правилата за работа с шило! Внимание при работа с ножица!
- Заключениелна част: на рали - провеждане на състезание; преценка от учителя.

Допълнителни идеи: Опит за установяване ползата от колелата - върху предварително подготвена от учителя наклонена „писта“ се пускат модел с колела и модел без колела. Сравняват се изминатите от двата модела разстояния.

Състезание - моделите се пускат свободно от най-високата част на пистата. Победител е този, чиито модел е изминал най-дълъг път.

Допълнителна сведения: Произход на колелото - в древността хората се придвижвали пеша, колкото и дълги да били разстоянията, които се налагало да изминат. Пренасяли своите товари на гръб, на мулета, коне, камили или на шейни.

Първият изработен гървен диск /3500г. пр. н. е./ намерил приложение в гърнчарството, а доста по-късно - при направата на каруци и колесници, които се използвали по време на битки от древните египтяни.

В началото колелото се изработвало от квадратен гървен плот или от камък, който се издялвал, докато стане кръгъл. Тези колела били здрави, но тежки, осите им се износвали бързо. Затова се издълбавали дупки в колелото и се стигнало до създаването на колело със спици /2000 г. пр. н. е. в Сев. Европа, Китай и Зап. Азия/.

Днес колело има навсякъде - на автомобилите, на влаковете, на самолетите, в машините.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 18: Мога да измервам

Изделие: Уред за измерване на разстояние „Малечко - Палечко“

Разпределение: м. II - 3 седмица

Цели:

- Образователни: даване на знания за други начини на измерване на разстояния, освен с помощта на линия. Формиране на умение за измерване със саморъчно изработен уред.
- Развиващи: развиване техническото мислене, на умението за сравняване и правене на изводи.
- Възпитателни: възпитаване на качествата внимание, точност и съобразителност.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури /Приложение № 25/, ос, ножица, линейка, шило/кабър/, гума, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Актуализиране на необходимите знания от математиката за измерване дължината на предмети, модели.
- Нови знания за алтернативни измервания с помощта на други средства - педя, крачка, шаблон, сламки, конец и др.
- Мотивировка: предлага се изработването на един интересен уред за измерване не само на прави отсечки, но и на криви линии. С помощта на този уред в края на часа може да се реши задачата, дадена в картоната на комплекта: Кой е най-късият път от замъка на Великана до селото на Малечко - Палечко?
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Пробиване на отвори
 3. Биговане на гръжката
 4. Прегъване на гръжката
 5. Съединяване на двете части с помощта на ос
 6. Работа с уреда - измерване и записване на резултатите в таблица
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица и шило
- Изисквания към качеството на изделието:
 - Изрязвай точно!
 - Съедини правилно!
 - Измери разстоянието точно!
- Заключителна част: сравняване на резултатите, изводи; преценка от учителя.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 19: Честита Баба Марта

Изделие: Мартеница

Разпределение: м.ІІ - 4 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с българската традиция за закичване с мартеница на 1 март; символика на цветовете, овладяване на технологията за направа на традиционна мартеница.
- Развиващи: развиване на технологичното мислене; на сръчността.
- Възпитателни: Възпитаване на уважение и любов към българските традиции, уважение към близките; Възпитаване на естетически вкус.

Материали и инструменти: картон за навиване на конците /Приложение № 4/, бял и червен конец, линейка, молив, ножица.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания: за българската традиция да се закичваме с мартеници на 1 март. Символика на цветовете.
- Нагледни средства - показване на модел, изработен от учителя.
- Мотивировка: да изработим мартеници за близките си! Те ще се зарагват повече, като разберат, че самите ние сме ги направили.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Завързване на бял и червен конец
 2. Усукване на двата конца
 3. Завързване на втория край
 4. Измерване и очертаване на правоъгълно картонче
 5. Изрязване на картончето
 6. Навиване на картончето, отделно един от друг на белия и червения конец /тези, които са останали/
 7. Завързване на намотаните върху картончето конци с усукания конец
 8. Срязване на незавързания с конец край на конците върху картончето
 9. Връзване на възел около Всяко от двете сночета конци
 10. Връзване на „панделка“
- Изисквания:
 - Усуквай правилно конците!
 - Правилно изпълни възлите!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица!
- Заключителна част: изложба от мартеници - художествен съвет прави преценка на базата на изискванията; преценка от учителя.

Допълнителни идеи:

1. Ако учителят прецени, че учениците няма да могат да изработят предложения модел за един час, може да предложи усукване на двойни конци /два бели и два червени/, които да се завържат и да се получи гривна или гердан. Може да се добави синец или мънисто.
2. Ако остане време в часа, може да се покаже как от тази мартеница /традиционната/ ще се получат Пижо и Пенда.

Допълнителни сведения: Според народните представи червеният цвят прогонва тежките болести, особено през пролетта. Белият конец пък е символ на дълголетие. И затова, когато връзвали пъстрите конци, старите благославяли: „Да си червен и здрав, да остарееш и побелееш като Стара планина“. Така се е утвърдила вярата, че белият цвят в мартеницата предвещава дълъг живот, а червеният здраве и сила.

Първообразът на мартеницата е бил само червен вълнен конец, към който в някои райони връзвали златна или сребърна паричка. По-късно бил прибавен и белият конец.

Обобщена тема: Конструирание и моделиране

Тема 20: Подарък за мама

Изделие: Герданче

Разпределение : м. III - 1 седмица

Цели:

- Образователни: овладяване технология за моделиране с хартиени ленти чрез навиване около основа.
- Развиващи: развиване на пространствени представи, на уменията за композиране на елементи, на сръчността.
- Възпитателни: Възпитаване на естетически вкус, уважение към приятели и близки.

Материали и инструменти: хартия с отпечатани контури /Приложение № 17/, цвятен конец, игла, ножица, клечка за зъби, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Актуализиране и допълване на знанията за празника на жената.
- Мотивировка: да засвидетелстваме уважение и доставим радост на най-близката жена, която имаме.
- Нагледни средства: модел, изработен от учителя.
- Анализ на конструкцията: основни елементи, композиция.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване на триъгълниците
 2. Навиване на всеки триъгълник около клечката за зъби
 3. Залепяне края на лентата /острия връх/ Върху навитата част
 4. Изваждане на клечката
 5. Композиране на елементите /идеен проект/
 6. Нанизване
 7. Завързване на конца
- Изисквания:
 - Навивай стегнато Върху основата!
 - Лепи чисто!
 - Композирай оригинално елементите!
- Техника на безопасност: да се спазват правилата за безопасна работа с ножица и игла!
- Заключителна част: Всеки ученик може да сложи на себе си готовия гердан, а художествен съвет /първите двама или трима завършили/ да оцени работата на съучениците си; преценка от учителя.

Допълнителни идеи: Хартиените елементи на герданчето може да се направят от стари плакати, меки корици или страници на списания. По-ефектни са, когато хартията е гланцирана и пъстра.

Обобщена тема: Грижи за цветя и билки

Тема 21: Цветята носят радост и красота

Изделие: Пролетна картичка

Разпределение: м. III - 3 седмица

Цели:

- Образователни: усъвършенстване на уменията за работа с хартия.
- Развиващи: развиване на уменията за самостоятелен избор и комбиниране на елементи в една равнина.
- Възпитателни: възпитаване на уважение към близки и познати, на естетически вкус, на трудолюбие.

Материали и инструменти: цветна хартия /Приложение № 18/, картон с отпечатана основа за картичка и шаблони /Приложение № 20/, ножица, молив, лепило, гъба, писалка.

Опорни точки по съдържанието:

- Междупредметни връзки с Роден край - знания за видовете пролетни цветя.
- Мотивировка: да поздравим наши близки и приятели с настъпващата пролет!
- Нагледни средства: картичка, изработена от учителя.
- Анализ на конструкцията: основни елементи - възможности за комбиниране и цветово изграждане.
- Демонстрация и обяснение от учителя на технологията за получаване на елементите, позовавайки се на схемите.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване на шаблоните
 2. Прегъване на цветната хартия
 3. Очертаване
 4. Изрязване
 5. Разполагане на елементите върху картоната
 6. Лепене
- Изисквания:
 - Очертай правилно шаблона!
 - Изрязвай точно!
 - Подбери подходящи цветове!
 - Композирай правилно!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица!
- Заключителна част: изложба - преценка от художествения съвет; преценка от учителя.

Обобщена тема: Грижи за цветя и билки

Тема 22: Моята колекция

Изделие: Класьор

Разпределение: м. III - 4 седмица

Цели:

□ Образователни: затвърдяване и разширяване на знанията за растителните видове от Роден край. Формиране на умения за събиране и подреждане на информация, за правилно съхранение на природни материали /цветя и листа/.

□ Развиващи: развиване на уменията за работа по разгъвка, развиване на уменията за колективна работа.

□ Възпитателни: възпитаване на положително отношение към природата, обогатяване на естетическите представи за форми и багри.

Материали и инструменти: картон с отпечатана разгъвка/Приложение № 19/, ножица, линейка, лепило, гъба, перфоратор, цветен шнур/конец/, найлоново пликче, хербаризирани части на растения /листа, цветове/.

Опорни точки по съдържанието:

● Междупредметни връзки с Роден край - актуализиране на знанията за основните групи растения, техните основни части и характерни особености.

● Съотнасяне на събраните и хербаризирани растения към съответните групи. Припомняне на наименованието и местообитанието им.

● Мотивировка: необходимост от съхранение на събраните образци и създаване на условия за попълване с нови; оформяне на колективна колекция, която би могла да бъде полезна в часовете по Роден край, а по-късно по природознание.

● Нагледни средства: изработен от учителя класьор.

● Анализ на конструкцията.

● Технологичен алгоритъм:

1. Изрязване

2. Бигване

3. Прегъване

4. Лепене

5. Пробиване на отвори

6. Поставяне на пликчето в отвора на класьора

7. Надписване

● Демонстрация от учителя на техниката на изрязване по вътрешен контур.

● Изисквания:

Изрязвай точно!

Сглоби правилно!

● Техника по безопасност: внимание при работа с ножица!

● Заключение част: преценка от жури - отговарят ли всички класьори на изискванията и могат ли да се включат в направата на общ класьор; преценка от учителя.

● Направа на общ класьор

Забележка: Растенията, които ще се поставят в класьора, трябва да са събрани отпреди 2-3 седмици. Всеки ученик под контрола на учителя по време на урок-екскурзия е трябвало да събере 1-2 растения от един вид /за да избере по-хубавия екземпляр/, който да постави между листи от стари вестници, а пък те - между страниците на стара тетрадка /или между кориците на празен рисувателен блок/, допълнително записнати с няколко книги. Вестниците трябва да се сменят всеки ден или през ден. Така хербаризирани растения добиват трайност и могат успешно да се съхранят в изработения класьор.

2. Събраните за колекцията насекоми се препарират, като се оставят да изсъхнат, забодени с карфица върху картонче.

Обобщена тема: Конструирани и моделирани

Тема 23: Великден

Изделие: Великденска кошничка

Разпределение: м.IV - 2 седмица

Цели:

- Образователни: запознаване с великденските християнски празници и обичаи. Усвояване на умения за съединяване чрез преплитане.
- Развиващи: развиване на пространствените представи; развиване на сръчността.
- Възпитателни: възпитаване на уважение към християнските празници.

Материали и инструменти: картон с отпечатана контури/Приложение № 21/, ножица.

Опорни точки по съдържанието:

- Нови знания: за българските традиции и обичаи, свързани с Великден.
- Нагледни средства: модел, изработен от учителя.
- Мотивировка: да дадем своя дял в разнообразието и празничната атмосфера чрез изработване на кошничка, в която можем да поставим „борец“ и по традиция да го запазим за следващата година.
- Технологично планиране: съвместно от учител и ученици.
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Съедини правилно!
- Заключителна част: изложба-базар - преценка от учениците на базата на изискванията; преценка от учителя.

Допълнителни сведения: Знаете ли, че „боренето“ на яйцата е гревен обичай, разпространен в цяла християнска Европа. Прави се за здраве. Вярва се, че победителят ще бъде здрав и силен през цялата година. Яйцето „борец“ или се яде последно, или се запазва за следващата година.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 24: Мога да чета и пиша

Изделие: Покана за празника на буквите

Разпределение: м. IV - 4 седмица

Цели:

- Образователни: усвояване на знания за българския книжовен език, за българската книжнина и просветители.
- Развиващи: усъвършенстване на уменията за работа с хартия; усъвършенстване уменията за красиво писане; развиване на сръчността.
- Възпитателни: Възпитаване на уважение към близките, на естетически усет, трудолюбие.

Материали и инструменти: хартия с отпечатана контури /Приложение № 22/, ножица, линийка, писалка.

Опорни точки по съдържанието:

- Междупредметни връзки: с български език и литература - поканата е във връзка с празника на буквите, да я нагпишем в часа.
- Мотивировка: да изработим самостоятелно покана за празника, да я нагпишем и с нея официално да поканим родителите си на тържеството, за да споделят радостта ни, че вече можем да четем и пишем.
- Нагледни средства: покана, изработена от учителя.
- Анализ на конструкцията: форма, наподобяваща врата /врата към знанието, науката, която се отваря само за тези, които могат да четат и пишат/, естетическо оформление.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Нагписване
 3. Прегъване
 4. Фалцване
 5. Съединяване - чрез преплитане
- Изисквания към качеството на изделието:
 - Изрязвай и прегъвай точно!
 - Нагпиши вярно!
- Техника на безопасност: внимание при работа с ножица!
- Заключителна част: учениците правят самооценка на работата си на базата на изискванията; преценка от учителя.

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 25: Книгите изискват грижи

Изделие: Книгоразделител

Практическа задача: Подвързване на книга

Разпределение: м. V - 1 седмица

Цели:

- Образователни: усъвършенстване уменията за работа с хартия - формиране на умение за подвързване на тетрадки и книги.
- Развиващи: развиване на техническото мислене.
- Възпитателни: възпитаване на грижовно отношение към книгите, на естетически Вкус, трудолюбие.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури/Приложение № 24/, хартия за подвързване, ножица.

Опорни точки по съдържанието:

- Мотивировка: необходимост от запазване на добрия естетически вид на книгите. Как можем да се погрижим за книгите, които ще прочетем през лятото, за тетрадките и учебниците догодина - да не прегъваме листи е добре да използваме книгоразделител, а за да запазим чисти книгите - можем да ги подвържем.
- Нагледни средства: показват се различни видове разделители за книги, включително и модела, който ще се изработва; показва се неподвързана и подвързана книга или учебник.
- Припомняне на видовете линии и операциите, свързани с тях.
- Технологичен алгоритъм за изработване на подвързия:
 1. Отбелязване на местата за изрязване
 2. Изрязване
 3. Прегъване и фалцване
 4. Направа на украса по желание
- Изисквания:
 - Подвързвай, като спазваш схемата!
 - Прегъвай точно!
- Техника на безопасност: повишено внимание при пробиването на отвор с ножицата!
- Заключителна част: изложба на готовите изделия; преценка от учителя.

Забележки:

1. Изрязването на съгата на книгоразделителя за захващане на страницата, която ще отбелязваме става първо чрез пробиване на зашрихования участък в средата с върха на ножицата.
2. При подбора на хартия за опаковане трябва да се има предвид, че при поставянето на книгата върху нея, встрани трябва да остават по 2-3 см за прегъване. Най-добре е учителят предварително да е определил формата на книгата, която ще се подвързва и да изиска всеки да носи хартия с точно определени размери.

Допълнителни сведения:

Молбата на книгата:

„Не ме пипай с нечисти ръце, защото аз обичам чистотата!
Не ме граскай с химикал, защото ме замърсяваш!
Не ме хвърляй разтворена на масата или на пода!
Не прегъвай листите ми, а слагай разграничител!“

Обобщена тема: Работа с материали и модули

Тема 26: Да се поготвим за ваканцията

Изделие: Цветни очила

Разпределение: м. V - 2 седмица

Цели:

- Образователни: усъвършенстване на уменията за работа с картон и пластмасово фолио.
- Развиващи: развиване на техническото мислене, на сръчност.
- Възпитателни: Възпитаване на естетически Вкус, трудолюбие.

Материали и инструменти: картон с отпечатани контури/Приложение № 26/, цветно прозрачно фолио, ножица, линейка, лепило, гъба.

Опорни точки по съдържанието:

- Нагледни средства: модел на цветни очила, изработен от учителя.
- Мотивировка: приближава лято и ще има повече време за игра - да си направим цветни очила - подходящи са за игрите на открито. Но не трябва да забравяме, че те не могат да заместят истинските слънчеви очила и затова не трябва да се гледа с тях към слънцето.
- Анализ на конструкцията: материали, основни елементи, начин на съединяване, естетическо оформление.
- Технологичен алгоритъм:
 1. Изрязване
 2. Биговане
 3. Прегъване
 4. Очертаване на шаблона върху фолиото
 5. Изрязване на фолиото
 6. Лепене
- Изисквания:
 - Изрязвай точно!
 - Прегъвай точно!
 - Лепи чисто!
- Техника на безопасност: внимание при работата с ножица!
- Заключителна част: самооценка от учениците на базата на изискванията; преценка от учителя.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Ел. фурна	горно нагряване	долно нагряване	горно и долно нагряване	Вентилатор		
						
Ютия	слабо нагряване	средно нагряване	силно нагряване гладене с пара			
						
Касетофон	пауза	стоп/изхвърляне на касетата	превъртане назад	превъртане напред	възпроизвеждане	запис
						
Телевизор	Включване /изключване	телевизор /Video	усилване на звука	смяна на каналите		
						
Телефон	пауза	следващо набиране	без звънене	повторно набиране		
						

Използвана литература

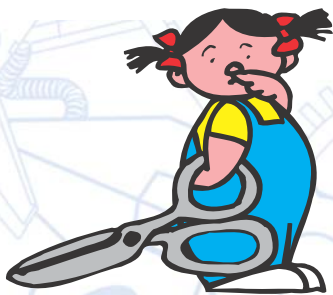
1. Великден, Поредица „Празниците“, изд. Фюм
2. Вълчев, Р., Знание за Европейския съюз, център Отворено образование, С., 1998
3. Дикова, П., Полиетилен и полипропилен - ръководство, С., 1974
4. Йорданова, Л., Майсторете, ръчички, за радост на Всички, С., 1987
5. Крейнфил, И., 100 най-велики изобретения, С., 2000
6. Люцканова, В., Азбука на малкия строител, С., 1982
7. Николова, Т., Практикум по труд и техника I част, В.Т., 1993
8. Панайотов, Ф., България 20 Век, С., 1999
9. Перо, Ш., Червената шапчица и други приказки, С., 1993
10. Учебна програма по домашен бит и техника за първи клас, АЗБуки, брой 4, 2001

Одобрено като учебно помагало - РД 09466 от 02.07.2002 г. на МОН

КОМПЛЕКТ МАТЕРИАЛИ ДОМАШЕН БИТ И ТЕХНИКА

Съдържанието на комплекта съответства на учебната програма

1 КЛАС

*Лист хартия гайте тука!
Пожелайте ми сполука.
С ножица, с конец, с лепило -
получава се хвърчило.*

M. Bannikova

Уважаеми учители,

Този комплект с материали е предназначен да осигури пълноценен учебен процес по домашен бит и техника за първи клас като част от културно-образователната област „Бит и технологии“.

Основната цел е създаване на условия за постепенно изграждане на технологичната грамотност и компетентност на учащите като съществен елемент от тяхната обща култура и общообразователна подготовка.

При съставянето на комплекта са решени следните задачи:

1. Постигане на тематично съответствие с учебната програма и стандартите за учебно съдържание по домашен бит и техника на МОН.
2. Оптимизиране на съдържанието чрез подбор на разнообразни материали, които по вид, цвят, форма, структура и свойства са подходящи за изработване на красиви, полезни и приложими в игрите, учебната дейност и бита изделия.
3. Включване на практически упражнения и дейности като обсъждане, проучване, тестване и „учене чрез откриване“ с помощта на даваните от учителя насоки и консултации.
4. Предвиждане на ориентирани към „учене чрез трансфер“ дейности с включване на изделия, при изработването на които могат да се използват много знания и умения от други учебни предмети.
5. Насочване към колективни занимания с използване на изработените изделия, имащи демонстрационен, съревнователен или състезателен характер.

Указание за работа с учебното помагало

Съдържанието на комплекта е разпределено в 26 теми и обхваща най-често използваните в ежедневието дейности материали: хартия, картон, текстил, полиетилен /найлон/ и др. Във всеки учебен час се предвижда изработване на изделие и практическо упражнение, свързани с овладяване на технологични операции по измерване, очертаване, обработване на материали, монтаж и естетическо оформяне на изработените модели и изделия. Приложенията от хартия и картон са пояснени с подходящи символи и знаци за видовете линии и работни операции.

Книжката за ученика предоставя по подходящ и лесно разбираем начин необходимата за провеждането на всеки урок графична информация под формата на картинни технологични инструкции за изработване на изделията, както и илюстрации на задачите и опитите. Използвана е единна система за обозначаване на обобщените теми, необходимите инструменти, материали и видовете дейности. С това се цели формиране на умение за възприемане и изпълнение на графични инструкции и подпомагане на самостоятелната работа на учениците.

В ръководството за учителя ще намерите необходимите за подготовката и реализацията на уроците методически указания. Изяснени са дидактическите цели и средствата за тяхното постигане. Аргументирана е мотивацията на учащите по всички теми. Определени са новите знания и умения и начините за тяхното усвояване. Изяснени са новите понятия и прилаганата технология за обработване, както и правилата за безопасна работа с инструментите и изискванията на съответната технологична и производствена култура. Дадена е допълнителна и полезна за учителите информация и идеи за варианти на технологични и конструктивни решения. Изяснени са критериите за оценка и самооценка на качеството на изработените изделия.

Авторите